

СОЦІНТЕРН ЯК ОСЕРЕДОК ДЕМОКРАТИЧНОГО СОЦІАЛІЗМУ

Немцева А., студ. гр. ЖТ-02,
Панченко Ю.В., к. істор. н., ст. викл. СумДУ

Соціал-демократія — ідеологічна й політична течія, яка виступає за здійснення ідей соціалізму в усіх сферах суспільного життя; важлива складова політики лівих сил сучасності, передусім Західної Європи.

Мета даної роботи — з'ясувати головні цілі, завдання Соцінтерну як осередка демократичного соціалізму; дослідити стан сучасної української моделі соціал-демократизму.

Одним із перших розгорнуто обґрунтування соціал-демократичної ідеї здійснив німецький теоретик Едуард Бернштейн (1850—1932). Його теоретична позиція тісно пов'язана з політичною орієнтацією на реформи.

Світова соціал-демократія — організована політична сила. Координатором діяльності соціал-демократів виступає Соціалістичний Інтернаціонал. За статутом Соцінтерну, прийнятим 1986 р. ця міжнародна організація є об'єднанням політичних організацій і партій, мета діяльності яких — демократичний соціалізм. Соціалістичний інтернаціонал (Соцінтерн) — всесвітня організація (спілка) соціалістичних та соціал-демократичних партій та організацій. Цього часу до нього належать 168 партій та організацій.

Офіційна дата заснування — [20 липня 1889, Париж](#). Соціалістичний інтернаціонал є наступником [Другого інтернаціоналу](#), який існував до 1914 року і [Соціалістичного робітничого інтернаціоналу](#), що діяв з 1923 по 1940 рік. Нова організація виникла після [Другої світової війни](#) у 1951 році. Місце постійного перебування штабквартири — [Лондон](#). Секретаріат координує діяльність спілки та організує зібрання конгресів, проводить пресконференції та видає друковану інформацію. Як неурядова організація, Соцінтерн має статус радної організації (1-а категорія) в [Організації Об'єднаних Націй](#). Вищим органом Соцінтерну є Конгрес, що збирається кожні три роки, а між ними — Рада Соцінтерну. Президент — [Йоргос Папандреу](#). Від України членами Соцінтерну зараз є [Українська соціал-демократична партія](#), раніше була ще і [Соціалістична партія України](#), але у липня 2011 року її було виключено із лав Соціалістичного інтернаціоналу.

Серед цілей Соцінтерну:

- зміцнення зв'язків між партіями, що об'єдналися;
- координація їх політичної лінії методом згоди;
- розширення зв'язків з іншими партіями соціалістичної орієнтації, які не є членами Соцінтерну, але бажають співробітничати з ним.

У програмних документах Соцінтерну підкреслюється, що цілей демократичного соціалізму можна досягти лише в окремих країнах.

Соціал-демократи виступають як організована політична сила в Європарламенті, утворюючи соціалістичну групу (СГСП). Від кінця 70-х рр. за результатами виборів до Європарламенту в країнах Європейського співтовариства (нині — Європейський Союз) ця група є найчисленнішою. Вона виробила спільну позицію з багатьох політичних і економічних проблем, а тому може реально впливати на розвиток Європи і світу.

Особливістю сучасної соціал-демократії є те, що загальний напрям політичної діяльності цих партій визначається відносно короткотерміновими програмами і заходами. Саме цим і пояснюється згода соціал-демократів іти на компроміси і домовленості як усередині своїх партій, так і поза їхніми межами. Саме цим можна пояснити й появу численних соціал-демократичних концепцій (австромарксизму, африканського соціалізму, етичного соціалізму та ін.).

Багатоваріантність цих і деяких інших підходів соціал-демократів до розв'язання наболілих соціальних проблем приводить до того, що нині важко провести чіткі відмінності між соціал-демократичними партіями і партіями інших ідейно-політичних орієнтацій.

Варто відзначити, що в нашій країні існують значні проблеми з формуванням української моделі соціал-демократичної теорії. Ні більшість інтелігенції, ані інтелектуально розвинена молодь не мають, на жаль, найменшого уявлення про потужні духовно-теоретичні корені соціал-демократії, про її зв'язок з вельми різноплановими теоріями в галузі економіки, етики, політики. До 1997 року в Україні не з'явилася практично жодної монографії, пов'язаної з європейською соціал-демократією. У нас майже невідомі імена тих українських вчених (за винятком М.Поповича), які зосередили свій дослідницький інтерес на тлумаченні просоціал-демократичних філософсько-соціологічних настанов та їх пристосуванні до умов України. Через ізольованість нашої держави від зовнішнього світу ми й досі не маємо тієї соціал-демократичної «інфраструктури», яка існує навіть у Москві, де ще з радянських часів функціонують спеціальні науково-дослідницькі підрозділи, покликані узагальнювати досвід європейської соціал-демократії.

У процесі дослідження встановлено, що за таких умов одним з чільних напрямків діяльності української соціал-демократії має стати активна та творча (зокрема, через переклад найкращих робіт сучасних теоретиків соціал-демократії) популяризація теоретичного доробку європейської соціал-демократії серед найширших верств населення – особливо молоді.